

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, partea civilă Vițu Natalia, inculpata Staver Elena și avocatul acesteia Barbaroș Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Staver Elena Ion,

născută la 28 ianuarie 1976, originară și domiciliată în r-nul Strășeni, s. Scoreni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 11 septembrie 2014 - pînă la 20 noiembrie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 16 decembrie 2014 - pînă la 25 martie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 29 mai 2015 – pînă la 08 iulie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 20 noiembrie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Staver Elena a fost condamnată în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal la 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Vițu N. a fost admisă integral, corpurile delictive – planșetele de model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, în număr de 50 bucăți, aflate la păstrarea în depozitul Biroului Vamal Leușeni – au fost restituite proprietarului legal Vițu N., cu obligarea de a le scoate de pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, la 07 aprilie 2014, aproximativ la ora 19⁴⁰, în apropierea postului vamal Leușeni – Albița (auto), după efectuarea controlului vamal și părăsirea zonei de control

vamal, de către reprezentanții Secției Echipa Mobile „Centru”, a fost stopat în mod regulamentar autoturismul de model „Volvo S80”, cu n/î bulgărești CA5183TX, care era condusă de către Staver Elena.

În cadrul controlului fizic al unității de transport sus nominalizat, în locuri special pregătite pentru tănuirea bunurilor de controlul vamal și anume, în spațiul separat dintre bancheta din spate și portbagaj, au fost depistate 50 de bucăți de planșete Ipad Air WiFi Cell 128 GB, cu valoare în vamă de 586 416 lei, care au fost introduse ilegal de Staver E. pe teritoriul vamal al R. Moldova, intenționat tănuindu-le de controlul vamal, nedeclarându-le în documentele vamale și fără a deține careva acte de proveniență.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Staver E. să fie condamnată în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani. Corpurile delictive – 50 de bucăți de planșete Ipad Air WiFi Cell 128 GB, autoturismul de model “Volvo S80” cu n/î bulgărești CA5183TX, să fie confiscate.

Consideră că prin neconfiscarea specială în folosul statului a bunurilor care au fost obiectul infracțiunii de contrabandă nu a fost atins scopul pedepsei penale – de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatei, precum și prevenirea săvârșirii de infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane.

La fel, instanța a recunoscut-o în calitate de parte civilă pe cet. Vițu N., care pînă la acel moment nu a figurat și nu a avut nici o calitate procesuală, astfel, încălcându-se prevederile Hotărârii Plenului CSJ nr. 12 din 06.12.2013 “Cu privire la aplicarea art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, în care se explică că, în cazul examinării cauzei în procedura simplificată, partea vătămată poate să se constituie ca parte civilă dacă pînă la acel moment nu înaintase acțiune civilă. Prin urmare, pînă la data examinării cauzei în fond Vițu N. nu a avut nici o calitate procesuală de parte vătămată, nici nu a solicitat-o, astfel, nu putea să pretindă pe cea de parte civilă, iar dacă ar fi pretins-o, instanța urma să-i respingă cererea. Mai mult ca atât, Vițu N. nu a

prezentat acte veridice care ar confirma că este expeditorul celor 50 planșete de Iped. Actele prezentate instanței fiind copii, netraduse, neștampilate și fără chitanță în original care ar confirma prețul lor. Din acestea, nu este clar cine este persoana care a procurat bunurile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Staver Elena condamnată în baza art. 248 alin. (5) lit.d) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Vițu N. a fost respinsă, ca nefondată.

În baza art. 106 Cod penal, corpurile delictive planșetele de model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, în număr de 50 bucăți, care se aflau la păstrare în depozitul Biroului Vamal Leușeni – au fost suspuse confiscării speciale și trecute gratuit în folosul statului. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate la modul corespunzător, acțiunile inculpatei corect au fost încadrate în prevederile art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, însă la stabilirea pedepsei nu s-a luat în considerație toate circumstanțele cauzei și incorect a aplicat prevederile art. 79 Cod penal.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Infracțiunea săvârșită de Staver El., face parte din categoria infracțiunilor grave, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 10 ani. Ca circumstanțe atenuante în privința inculpatei instanța a stabilit

recunoașterea vinovăției, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea faptei incriminate, lipsa antecedentelor penale.

Totodată, ca circumstanțe excepționale instanța a reținut faptul că Staver E. are un copil minor, pe care îl educă și întreține de una singură, fiind angajată la muncă în R. Italia, or. Milano, iar copilul este școlarizat în aceeași localitate din Italia.

Astfel, instanța de apel a conchis că la aplicarea pedepsei instanța de fond incorect a reținut că inculpata este mamă solidară și educă copilul de una singură, acest fapt nefiind probat, or, din declarația cet. Melnicov Vladimir acesta este tatăl copilului și el a dat acordul ca fiica să plece cu traiul permanent peste hotarele țării. Totodată, nu a refuzat de la întreținerea copilului pentru a constata că fiica se află doar la întreținerea mamei.

Prin urmare, instanța a constatat că instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, iar o pedeapsă mai blândă nu va atinge scopul pedepsei penale, reprezentând un semnal de încurajare al fenomenului infracțional.

Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Staver E. poate fi atins prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la latura civilă, instanța a menționat că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

Potrivit Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 *“Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”* din 16.12.2013, în pct. 22 este stipulat că, după audierea inculpatului în ordinea prevăzută de art. 364¹ CPP, întru garantarea dreptului la apărare în egală măsură tuturor părților în proces, atunci când în cauză participă partea vătămată căreia prin infracțiune i-au fost cauzate daune materiale sau/și morale, în legătură cu care nu a fost înaintată acțiune civilă, instanța explică dreptul de a se constitui în calitate de parte civilă și de a cere repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Dacă partea vătămată solicită recunoașterea în calitate de parte civilă și înaintează acțiune civilă în conformitate cu prevederile art. 221 CPP, instanța prin încheiere protocolară admite cererea în temeiul art. 61 CPP, explicându-i acesteia și inculpatului drepturile și obligațiile determinate de exercitarea

acțiunii civile în cauza penală. Totodată, instanța va solicita părții civile să-și formuleze pretențiile în aceeași ședință. În cazul când partea civilă nu și-a formulat acțiunea, acesta nu reprezintă temei de amânare a judecării cauzei. Ca excepție, părțile pot propune, în latura civilă, administrarea de probe care le dețin la acel moment și le prezintă instanței. În cazul în care instanța de judecată a admis probele prezentate de părți în latura civilă, acestea urmează a fi cercetate, cu reflectarea în procesul-verbal al ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 336 CPP.

La data de 07 noiembrie 2014, în cadrul examinării cauzei, Vițu N. a înaintat cerere prin care a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte civilă în temeiul art. 61-62 CP, solicitând restituirea corpurilor delictive, care îi aparțin cu drept de proprietate.

Prin sentință, a fost admisă acțiunea civilă, iar corpurile delictive – planșetele de model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, în număr de 50 bucăți, aflate la păstrarea în depozitul Biroului Vamal Leușeni – au fost restituite proprietarului legal Vițu N., cu obligarea de a le scoate de pe teritoriul Republicii Moldova.

Instanța de apel a menționat că Vițu N. nu a prezentat probe ce ar demonstra că dînsa este proprietarul obiectelor ridicate de la inculpată, iar în cadrul audierii sale a declarat că Staver E. i-a propus să cîștige ceva bani prin comercializarea planșetelor pe care le va procura la preț redus. Dînsa nu a putut explica ce fel de planșete, ce cantitate, de unde și cum vor fi procurate, susținînd doar că i-a dat lui Staver E. suma de 4575 euro, iar ultima urma să i le aducă.

Totodată, instanța a indicat că în momentul depistării acestor bunuri nedeclarate, inculpata a explicat colaboratorilor Secției Echipa Mobile „Centru” precum că o persoană necunoscută a rugat-o să transmită bunurile date pe care nu le-a declarat la vamă. Aceasta nu a indicat la vre-un proprietar concret, precum și la faptul că au fost procurate de ea.

Doar în ședința de judecată Vițu N. a prezentat xerocopia unei facturi precum că planșetele au fost procurate la data de 04.04.2014 în Milano de către Staver E.

Însăși Vițu N. nu a prezentat acte veridice din care ar rezulta că este expeditorul a 50 de planșete Ipad. Actele prezentate instanței fiind copii, netraduse, fără ștampilă și chitanță de achitare, original, care ar confirma

prețul.

Astfel, nu este nici o dovadă că reclamanta ar fi proprietar al bunurilor respective.

În asemenea circumstanțe, instanța a conchis că instanța de fond eronat a concluzionat că proprietar al bunurilor, recunoscute ca corpuri delictive este Vițu N. și că urmează a fi restituite acesteia.

Conform art. 106 Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există, sau nu se găsesc se confiscă contravaloarea acestora.

Prin urmare, cele 50 bucăți de planșete, model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, urmează a fi confiscate și trecute gratuit în proprietatea statului ca obiect al contrabandei.

Cît privește cerințele acuzatorului privind confiscarea automobilului cu care s-a deplasat inculpata, instanța a menționat că automobilul de model „Volvo S80” cu n/î CA5183TX, aparține cu drept de proprietate cet. Oprea Pavel și, acesta s-a adresat la judecătorul de instrucție cu cerere privind restituirea bunului sechestrat ilegal. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 23.05.2014 a fost admisă cererea dată și obligată Procuratura r-lui Hîncești de a restitui bunul posesorului legal, Staver E., obligînd-o să-l păstreze pînă la adoptarea hotărîrii definitive pe caz, recunoscînd că proprietar este Oprea P.

Încheierea nominalizată nu a fost atacată, fiind definitivă și are calitatea lucrului judecat.

Astfel, instanța de apel nu este în drept de a se expune asupra acestui bun, cu atît mai mult de a dispune confiscarea lui cu trecerea în proprietatea statului.

6. Împotriva hotărîrii nominalizate a declarat recursuri ordinare procurorul, partea civilă Vițu N., inculpata și avocatul acesteia Barbaroș Mihail, care au solicitat:

- procurorul, care, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, argumentînd că decizia instanței de apel prin care a fost menținută soluția instanței de fond, în partea ce ține de neaplicarea măsurilor de siguranță – confiscarea

specială a automobilului de model "Volvo S80" cu n/î bulgare CA5183TX este neîntemeiată, deoarece, prin neconfiscarea specială a bunurilor care au fost obiectul infracțiunii de contrabandă, nu a fost înlăturată starea de pericol de a fi săvârșite noi fapte penale, prin utilizarea acestuia.

S-a stabilit că inculpata a utilizat automobilul pentru săvârșirea infracțiunii deoarece acesta era dotat cu locuri special amenajate pentru tănuirea obiectelor de controlul vamal, respectiv acest automobil conform art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 CP și art. 162 CPP, urma să fie confiscat și trecut în proprietatea statului.

- partea civilă, Vițu N., invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței în latura acțiunii civile.

În argumentarea recursului a invocat că partea civilă a probat în ședința judiciară preliminară cu cererea de recunoaștere a prejudiciului cauzat prin confiscarea obiectelor recunoscute corpuri delictive, de către organul de urmărire penală, certificând procurarea lor prin intermediul inculpatei cu bani proprii, care au fost confirmate de către Staver E. în cadrul ședinței de judecată, prin facturi de procurare, anexate la materialele cauzei, solicitând restituirea lor proprietarului de drept.

Atît inculpata, cît și partea civilă au recunoscut că planșetele de model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, în număr de 50 bucăți au fost procurate de la compania din Milano, în suma totală de 4576 euro, care la data reținerii mărfii 04.04.2014 constituia suma totală de 84 820 lei, dar nicidecum suma reflectată în rechizitoriu de 586 416 lei, confirmate prin factura de plată nr. 105/14, fiind inclus TVA.

Instanța de judecată nu a dat nici o apreciere cererii sale prin prisma art. 315 Cod civil, cînd proprietarul are dreptul de posesiune, folosință și de dispoziție asupra bunului și dreptul de proprietate este perpetuu, iar în condițiile normei materiale de drept prevăzute de art. 316 Cod civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă și dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit de a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprietatea se efectuează în condițiile legii. Totodată alin. (5) expres prevede că nu pot fi confiscate bunurile dobîndite licit, caracterul licit al dobîndirii bunurilor se prezumă.

Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabandă. Pot fi supuse confiscării speciale și bunurile menționate la art. 106 alin. (2) lit. c) - g) CP, care aparțin altor persoane în cazul în care acestea le-au acceptat știind despre dobândirea, deținerea, transformarea ilegală a acestor bunuri sau despre faptul că sunt rezultate din infracțiuni.

În cazul dat, partea civilă Vițu N. nu a cunoscut despre modul, data, tipul introducerii în țară a mărfii menționate de către inculpata Staver E. și nici nu cunoștea data transmiterii obiectelor procurate către destinație. Ori, în conformitate cu alin. (2) lit. a), d) art. 106 Cod penal, sînt supuse confiscării speciale bunurile rezultate din fapta prevăzută de prezentul cod, precum și orice venituri de la aceste bunuri, cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal, sau dobîndite prin săvîrșirea infracțiunii, dacă nu urmează a fi restituite persoanei vătămate sau nu sînt destinate pentru despăgubirea acesteia.

- inculpata și avocatul acestuia, care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

Recurenții au menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței prin faptul că atît în motivarea apelurilor declarate, precum și în încheierile adoptate de către instanța de apel la demersurile înaintate de partea apărării, instanța de apel urma să aplice procedura regulilor generale în judecarea cauzei, aplicînd prevederile art. 413 CPP. Cu atît mai mult că la demersul înaintat din 25.03.2015 atît de inculpată cît și de apărătorul acestuia privind audierea părții civile, instanța prin încheiere protocolară, a respins demersul înaintat, fapt care este în contradicție cu art. 414 alin. (3) CPP, care stipulează că în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță, se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

Totodată, atît instanța de fond, cît și apel au indicat valoarea bunurilor ridicate - planșetele de model Ipad Air WiFi Cell 128 GB, în număr de 50 bucăți, la suma de 586 416 lei, în baza informației prezentată de către acuzatorul de stat a valorii mărfii în vamă – luată de pe [saiatul www.999](http://www.999)

privind caracteristica și vânzarea obiectelor recunoscute corpuri delictive pe teritoriul RM, în contradicție cu norma art. 374 CPP, sau în corespundere cu Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclatorului combinate a mărfurilor, Convenției internaționale privind sistema armonizată de descriere și codificare a mărfurilor din 14.06.1983, când valoarea în vamă a mărfurilor este determinată de către autoritatea vamală în conformitate cu Legea nr. 1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, și pct. 8-9 al Hotărîrii nr. 5 din 24.12.2010 a Plenului CSJ *“Privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiunile vamale”, potrivit căruia, “la soluționarea chestiunii privind proporția contrabandei, costul mărfurilor, obiectelor sau al altor valori se calculează în conformitate cu prețurile vamale stabilite prin Legea cu privire la tariful vamal la momentul săvîrșirii contrabandei”.*

La fel, în sensul art. 126 alin. (1) Cod penal, prin contrabandă în proporții mari și deosebit de mari, se înțelege trecerea ilegală peste frontiera vamală a RM a mărfurilor, obiectelor și a altor bunuri a căror valoare, exprimată în bani, depășește 2500 unități convenționale și, respectiv, 5000 unități convenționale la momentul săvîrșirii infracțiunii. Criteriile respective referitoare la proporțiile mari și deosebit de mari se aplică și în cazul faptei de eschivare de la achitarea plăților vamale.

Astfel, în cazul dat valoarea mărfii fiind depășită de 2500 u.c., adică proporții mari, incorect fiindu-i stabilit de către acuzare calificarea infracțiunii în alin. (5) lit. d) art. 248 Cod penal, în contradicție cu prevederile art. 15-16, 52 Cod penal.

Cît privește admiterea cererii părții civile Vițu N., instanța de fond corect a stabilit proveniența obiectului infracțiunii, sursa de achitare, prejudiciul cauzat prin recunoașterea lor ca corpuri delictive, precum și veridice probele anexate prin factura de achitare, proveniența și valoarea.

Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda, însă, în speță, partea civilă nu a cunoscut despre modul, data, tipul introducerii în țară a mărfii menționate de către inculpata Staver E. și nici nu cunoștea transmiterea obiectelor procurate către destinație.

Or, potrivit art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal, sînt supuse confiscării speciale bunurile rezultate din fapta prevăzută de prezentul cod, ... *cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal.*

De asemenea, potrivit art. 23 al Hotărîrii nominalizate mai sus, instanța, la aplicarea concomitentă a pedepsei penale și a confiscării obiectelor contrabandei, transmiterii bunurilor, forțat și gratuit, a obiectelor, uneltelor menționate ale contrabandei în proprietatea statului, va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale.

La trecerea forțată a corpurilor delictive în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene:

- 1) dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege;
- 2) dacă urmărește un scop legitim;
- 3) este necesară într-o societate democratică și
- 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

7. Asupra recursurilor ordinare nu a fost depusă referință.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

8.1. Referitor la recursul acuzatorului de stat

Potrivit textului recursului, acuzatorul de stat invocă temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea ce ține de neaplicarea măsurilor de siguranță a automobilului de model „Volvo S 80”.

Analizînd textul deciziei recurate Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de apel, judecînd apelul procurorului, a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, suplimentar cercetate în instanța de apel, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată.

Argumentele recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a menținut soluția instanței de fond în partea neaplicării măsurilor de siguranță – confiscarea specială a automobilului de model „Volvo S 80”, cu n/î bulgare CA5183TX, nu au nici un suport legal.

Colegiul penal reține, că instanța de apel, în urma cercetării probelor corect a stabilit că, potrivit art. 106 Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiune. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există, sau nu se regăsesc, se confiscă contravaloarea acestora.

Prin urmare, la data comiterii faptei infracționale 07 aprilie 2014 a fost reținut și automobilul de model „Volvo S80” cu n/î CA 5183TX care, de fapt, aparține cu drept de proprietate cet. Oprea P., care s-a adresat către judecătorul de instrucție cu cerere privind restituirea bunului sechestrat ilegal.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 23.05.2014, a fost admisă cererea, fiind obligată Procuratura r-lui Hîncești de a restitui bunul posesorului legal, Staver E. fiind obligată să-l păstreze pînă la adoptarea hotărîrii definitive pe caz, recunoscînd că proprietar al automobilului este Oprea P.

Încheierea nominalizată nu a fost atacată, fiind definitivă, care are calitatea lucrului judecat.

Astfel, instanța de apel corect a menționat că nu este în drept de a se expune asupra acestui bun, mai mult ca atât de a dispune confiscarea acestuia, cu trecerea în proprietatea statului.

Din textul deciziei rezultă că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de procuror. Autorul recursului nu aduce careva argumente noi, care ar combate concluzia instanței de apel, dimpotrivă, temeiurile invocate în recurs repetă aceleași temeiuri expuse anterior în apel și, instanța de apel, respectînd prevederile art. 414 și 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat motivat

asupra acestora.

Prin urmare, analizând materialele cauzei, Colegiul penal nu constată vre-o eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate de către procuror și, potrivit legii, dispune inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

8.2. Cu referire la recursul părții civile Vițu N.

În recursul declarat de recurentă se invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Totodată, Colegiul penal reține că recurenta nu este de acord cu faptul că instanța de apel a respins acțiunea civilă înaintată, cu confiscarea corpurilor delictive – planșetele de model „Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB”, în număr de 50 bucăți, solicitînd menținerea sentinței instanței de fond.

Instanța de recurs menționează că argumentul părții civile Vițu N. privind restituirea corpurilor delictive planșetele de model Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB și admiterea acțiunii civile înaintate, îl consideră ca neîntemeiat, care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Instanța de apel, judecînd apelul procurorului, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, a audiat suplimentar inculpata, a verificat și cercetat actele cauzei care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina lui Staver E. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, este dovedită. În baza art. 106 Cod penal, corpurile delictive – planșetele de model “Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB” în număr de 50 bucăți, au fost supuse confiscării speciale și trecute în folosul statului.

Colegiul conchide că instanța a făcut o analiză amplă a probelor administrate pe cauză, a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, a argumentat detaliat, cu trimitere la legile respective, de ce s-a respins acțiunea civilă înaintată de partea civilă și din care motiv au fost confiscate corpurile delictive.

Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Instanța de recurs ține să menționeze că, în instanța de fond cauza a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală fiind admisă cererea inculpatei Staver El. de a fi examinată cauza în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 123).

De asemenea, instanța întru garantarea dreptului la apărare în egală măsură tuturor participanților la proces, a explicat părții vătămate dreptul de a deveni parte civilă în cauza data și de a cere repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, unde partea vătămată Vițu N. la 07.11.2014 a înaintat cerere prin care a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte civilă în temeiul art. 61-62 CP, solicitînd restituirea corpurilor delictive, care îi aparțin cu drept de proprietate.

Prin sentința nominalizată, a fost admisă integral acțiunea civilă, iar corpurile delictive – planșetele de model “Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB” în număr de 50 bucăți, urmau a fi restituite proprietarului legal Vițu N. cu obligarea de a le scoate de pe teritoriul R. Moldova.

Astfel, Colegiul conchide că Vițu N. nu a prezentat probe care ar demonstra că ea este proprietarul obiectelor ridicate de la inculpata Staver El. și anume 50 planșete de model Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB.

Fiind audiată în cadrul ședinței instanței de fond, Vițu N. a declarat că Staver E. i-a propus să cîștige ceva bani prin comercializarea planșetelor pe care le va procura la preț redus. Ea nu a putut explica ce fel de planșete, ce cantitate, de unde sunt și cum vor fi procurate, menționînd că i-a transmis inculpatei bani în sumă de 4575 euro, iar ultima trebuia să-i aducă bunurile (planșetele).

În acest sens, instanța de apel corect a indicat că, la momentul depistării acestor bunuri ca nedeclarate, potrivit procesului-verbal de audiere din 07.04.2014, Staver El. a comunicat colaboratorilor Secției Echipa Mobile “Centru” precum că o persoană necunoscută a rugat-o să transmită bunurile date pe care nu le-a declarat la vamă. Astfel, dînsa nu a indicat la vre-un proprietar concret, precum și la faptul că au fost procurate de ea. Doar în ședința de judecată Vițu N. a prezentat xerocopia unei facturi precum că planșetele au fost procurate la data de 04.04.2014 în Milano de către Staver E.

Prin urmare, partea civilă nu a prezentat acte veridice și certe din care rezultă că ea este expeditorul celor 50 planșete Ipad. Actele prezentate sunt copii, netraduse, fără ștampilă și chitanță de achitare, original, care ar confirma prețul. Nu este nici o dovadă că reclamanta ar fi proprietar al bunurilor respective.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel corect a conchisă să instanța de fond eronat a concluzionat că proprietar al bunurilor, recunoscute ca corpuri delictive, este Vițu N. și că bunurile urmează a fi restituite acesteia.

Astfel, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de recurență nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

8.3. Cu referire la recursul inculpatei Staver El. și avocatul acesteia Barbaroș M.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, inculpata și avocatul acesteia au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurență nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autori.

Recurenții și-au întemeiat recursul în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, argumentând prin faptul că la 25.03.2015, atât inculpata, cât și apărătorul ei au înaintat un demers privind audierea părții civile, însă instanța prin încheiere protocolară, a respins, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală și anume, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru

prima instanță.

Colegiul penal conchide că, argumentele recurenților, sunt neîntemeiate și declarative, care urmează a fi respinse, deoarece nu au nici un suport legal și contravin materialelor cauzei. Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 25.03.2015, acuzatorul de stat a prezentat informația de la baza de date Acces referitor la partea civilă Vițu N., care la 07.03.2015 a traversat hotarele R. Moldova, solicitînd anexarea informației la materialele cauzei. Careva demersuri sau cereri de către inculpata Staver E. sau apărătorul acesteia nu au fost înaintate, aceștia au considerat posibil examinarea cauzei în lipsa părții civile. Totodată, inculpata fiind audiată în cadrul ședinței instanței de apel nu a solicitat audierea părții civile Vițu N., iar avocatul a declarat că probe suplimentare nu sunt, instanța cercetînd potrivit art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală probele cercetate în prima instanță, inclusiv, factura privind faptul procurării a 50 de planșete, încheierea Judecătoreiei Hîncești din 23.05.2014 și cererea lui Vițu N. prin care solicită recunoașterea în calitate de parte civilă (f.d.175).

Mai mult ca atît, partea civilă Vițu N. a fost interogată în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond (f.d. 128), inculpata Staver E. avînd astfel posibilitatea reală de a-i adresa întrebări, drept de care aceasta s-a folosit efectiv.

Călăuzitoare în acest sens sunt și prevederilor art. 324 Cod de procedură penală, care nu prevăd obligativitatea prezenței părții civile în ședința de judecată.

Instanța de recurs, menționează că temeiul invocat de recurenți stipulat în pct. 8) alin. (1) al art.427 CPP – „*nu sunt întrunite elementele infracțiunii*” este prezent atunci, cînd instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Totodată, recurenții nu indică nici un motiv în susținerea acestui temei, însă în argumentarea recursului, fac trimitere la diferite pasaje din decizia instanței de apel, referitor la pedeapsa aplicată, la măsura de siguranță – confiscarea specială prevăzută de dispoziția art. 106 Cod penal, cît și la respingerea acțiunii civile înaintată de partea civilă Vițu N.

Referitor la confiscarea bunurilor și anume a planșetelor de model „Ipad Air Wi Fi Cell 128 GB”, inclusiv și în latura civilă instanța de recurs menționează că s-a pronunțat mai sus în privința argumentelor nominalizate în recursul părții civile Vițu N., iar în partea pedepsei stabilite inculpatei stipulează următoarele.

Colegiul consideră, că în mod just instanța de apel a casat sentința primei instanțe, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa inculpatei, instanța de fond inechitabil a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul deciziei circumstanțele cauzei, și anume gradul prejudiciabil al faptelor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuiază răspunderea, examinarea cauzei în ordinea procedurii prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, corect menționând că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin stabilirea acesteia sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Din decizia instanței de apel se constată că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a

acesteia, prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Colegiul penal reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 248 alin. (5) Cod penal, prevede pedeapsa cu „*închisoare de la 3 la 10 ani*”.

Prin urmare argumentul avocatului că în privința lui Staver El. urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, potrivit art. 79 Cod penal, nu poate fi reținut, deoarece la judecarea cauzei careva circumstanțe excepționale instanța de apel nu a constatat, iar recunoașterea vinei (sau comportamentul sincer) care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridical. La stabilirea pedepsei s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, respectându-se și prevederea privitor la stabilirea pedepsei în cazul când cauza s-a judecat în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Staver El. de către instanța de apel (*3 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani*) este stabilită și individualizată corespunzător gravității faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatei față de cele comise, în așa fel încât aceasta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Instanța de apel, judecând cauza a respectat prevederile art. 414 - 419 Cod de procedură penală, în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, examinînd cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și de procedură, just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de

recurs.

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă și legală hotărîrea contestată.

Mai mult, invocarea în recursul ordinar a dezacordului cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar nu poate servi drept temei de casare a unei hotărîri judecătorești definitive, atît timp cît alte circumstanțe nu sunt invocate.

Instanța de recurs constată că acțiunilor inculpatei Staver El. i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă acesteia i-a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținîndu-se seama de gradul prejudiciabil al faptelor comise, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită pedeapsa în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, astfel temeiuri de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, partea civilă Vițu Natalia, inculpata Staver Elena și avocatul acesteia Barbaroș Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, în cauza penală în privința lui *Staver Elena Ion*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 06 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti